

ارزیابی بافت شناختی اثر ترکیب دو گیاه بابونه و اکالیپتوس

بر التیام زخم‌های پوستی در رت

دکتر رضا صداقت^۱، دکتر کامبیز هسراک^۲

استادیار گروه علوم تشریح و پاتولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد
دانش آموخته دکترای دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

مقدمه و اهداف:

التیام زخم از مباحث مورد توجه در پزشکی می‌باشد، تلاش برای یافتن روشها و داروهای مؤثر در بهبود التیام زخم‌ها همواره مورد توجه بوده است. بابونه و اکالیپتوس از دیرباز به عنوان گیاهان دارویی مؤثر در التیام زخم‌ها در طب سنتی بکار رفته اند اما نقش آنها در طب جدید به ویژه در التیام زخم چندان مشخص نیست. هدف از این مطالعه ارزیابی بافت شناختی اثر ترکیب دو گیاه بابونه و اکالیپتوس بر التیام زخم‌های جراحی پوستی در رت بود.

روش تحقیق:

برای انجام این طرح پژوهشی تعداد ۱۰۰ رت نر اسپراگ - دالی خریداری و به صورت تصادفی به چهار گروه (سه گروه آزمایش شامل بابونه، اکالیپتوس و ترکیب بابونه و اکالیپتوس، و یک گروه شاهد) تقسیم شدند. سپس هر یک از این گروه‌ها نیز بر اساس فواصل زمانی معین به پنج زیرگروه تقسیم شدند و در هر زیرگروه پنج حیوان قرار گرفت. حیوانات با تزریق داخل صفاقی کتامین هیدروکلراید و ایلزین بیپوش و برشی به ابعاد ۲×۲ سانتی متر و عمق تمام ضخامت پوست بر روی سمت راست پوست ناحیه پشت هر حیوان ایجاد شد. بر روی زخم‌های ایجاد شده در گروه‌های آزمایش به ترتیب پماد‌های تهیه شده از بابونه، اکالیپتوس و ترکیب دو گیاه بابونه و اکالیپتوس با نسبت معین دوبار در روز تا هنگام کشتن حیوان در پرپودهای تعریف شده (روزهای ۳، ۵، ۷، ۱۴ و ۲۱) مالیده شد. بر روی زخم‌های ایجاد شده در گروه شاهد ماده‌ای مالیده نشد. سپس حیوانات در پرپودهای معین توسط تزریق داخل قلبی کتامین هیدروکلراید کشته شدند و نمونه‌هایی از پوست ناحیه برش برداشته شده و در داخل محلول فرمالین ۱۰ درصد قرار داده شد. پس از طی مراحل آماده‌سازی و تهیه بلوک‌های پارافینی از بافت‌های مورد نظر برش‌هایی به ضخامت ۵ میکرومتر با دوره برداشت سی در میان توسط میکروتوم گردان تهیه شد. این برش‌ها با روش هماتوکسیلین وائوزین رنگ‌آمیزی شده واز نظر متغیرهای التیام زخم مورد ارزیابی بافت شناختی قرار گرفتند. در نهایت بر روی داده‌های بدست آمده آنالیز آماری انجام شد.

یافته‌های پژوهش:

در بررسی داده‌های بدست آمده از ارزیابی بافت شناختی متغیرهای التیام زخم تفاوت آماری معنی‌داری از نظر تشکیل و کامل‌شدن مجدد بافت پوششی، وسعت التهاب، در بین رت‌های گروه‌های

آزمایش و گروه شاهد مشاهده شد ($P < 0.05$). مقایسه داده‌های بدست آمده از ارزیابی بافت شناختی دو متغیر شدت التهاب و میزان فیبروپلازی تنها در بین گروه ترکیب بابونه و اکالیپتوس و گروه شاهد تفاوت آماری معنی‌داری را نشان داد ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری:

نتایج بدست آمده از این مطالعه نشان داد که ترکیب دو گیاه بابونه و اکالیپتوس می‌تواند با تسریع تشکیل و کامل شدن مجدد بافت پوششی، کاهش وسعت و شدت التهاب، و افزایش میزان فیبروپلازی به التیام زخم کمک کند.

کلمات کلیدی:

بابونه، اکالیپتوس، التیام زخم، پوست، بافت شناسی، رت

n

h
o
d

d
'
f
'
n
r-

).
)
)
ly
in
th
:n
al

to
's